

matisk nøjagtige kan opnaas efter denne Valgmaade som efter andre Forholdstalsvalgmaader. Det kan imidlertid ogsaa hænde, at det matematisk nøjagtige Tal ikke opnaas efter denne Valgmaade som efter andre Forholdstalsvalgmaader. Jeg tror i saa Henseende, at de er ganske ens stillede.

Jeg har set, at man paa forskellige Steder har tænkt sig Muligheden af, at Vanskeligheder under Forhandlingerne om Valgloven ogsaa skulde kunne medføre Vanskeligheder overfor Grundloven. Dette er utænkeligt. Hvis der er Alvor i Ønsket om Enigheden om Grundlovens Givelse — og ingen har Ret til at tvivle derom —, vil der ogsaa blive Enighed om Valgloven. Jeg skal henvise til Forhandlingerne i 1849, hvor store Vanskeligheder paa Grundlovens Omraader, efter at der var afstemt om denne, ledsagedes af store Vanskeligheder paa Valgloven. Et af Grundlovens Stridsspørgsmaal blussede op igen paa Valgloven, og i et Øjeblik tænker jeg, at Pessimister den Gang ligesom nu tænkte, at disse Vanskeligheder paa Valgloven kunde bringe hele det store Arbejde i Fare. Men det viste sig den Gang, som jeg ogsaa er forvisset om, at det skal vise sig nu, at den tekniske Udformning af Grundlovens Bestemmelser aldrig vil kunne bringe Grundloven til at strande, naar der er Enighed om de Principper, hvorpaa Grundloven skal bæres. I det Lovforslag, som her foreligger, er der med Hensyn til Landstingets og Folketingets Sammensætning den Forskel, at Valgloven udformer en meget fri Grundlovsbestemmelse for Folketingets Vedkommende, medens Valgloven for Landstingets Vedkommende er bundet af Grundlovens Bestemmelser. Grundloven gør altsaa den Forskel, at den giver detaillerede Regler for Landstingets Sammensætning, men stiller Folketingets Sammensætning ret frit. Der er sikkert mange, som har næret Betæneligheder herved, Betæneligheder ved f. Eks. ikke i Grundloven at fæstne noget saa afgørende og fundamentalt, som det er blevet benævnt i det andet Ting, som Enmandskredssystemet. Man er imidlertid gaaet med til at overlade Valgloven den fri Udformning af Grundlovens Bestemmelser om Folketingets Sammensætning, fordi man har ment, at Valgloven naturligt bør drage Nytte af de Erfaringer, som indvindes ved Brugen, og at Valgloven da lettere bør kunne ændres i Overensstemmelse med, hvad Brugen har vist rigtigt. Men samtidig har ogsaa Forudsætningen været, at

man bevarede visse fundamentale Bestemmelser i den første Valglov samtidig med Grundloven, idet man derigennem har ment at faa tilstrækkelig Sikkerhed for dette Systems Bevarelse, saa længe det havde Flertal i Befolkningen.

Jeg tillader mig nu at anbefale dette Lovforslag til velvillig Behandling i dette høje Ting. Det er for Folketingets Vedkommende et Forslag om Bevarelse af Enmandskredse med den Indrømmelse til Forholdstallets Venner, som for Øjeblikket er mulig. Alle Enkeltheder indenfor denne Ramme henstillede jeg i Folketinget til fri Forhandling. Jeg gør det samme her, idet jeg kun paakalder det Hensyn til Folketingets Afstemning forleden, som er naturligt, naar et Resultat ønskes. For Landstingets Vedkommende bringer Lovforslaget Forslag om Valgmandskredse, Valgkredse og Valgmaader til Fyldestgørelse af Kravet om Landstingsmedlemmernes Valg gennem Valgmænd. Enkelthederne henstilles paa samme Maade til fri Forhandling. Om denne fri Forhandling er jeg overbevist, at den vil føre til en Afgørelse. Det ærede 9de kongevalgte Medlem (Enevold Sørensen), som var Ordfører for sit Parti den 8. Januar 1913, skildrede den Gang 7 Aars Grundlovsforhandlinger; han viste, hvorledes Syvaaret havde set de første to Afsnit af Arbejdet for Grundlovsændringen fødes og ende med at dø Straadøden her i Tinget, og han tilføjede: „Nu er det tredje Afsnit begyndt, og vi gaar alle ind i dette med fuld Forstaaelse af, at nu kommer der intet fjerde. Her er vi, og her maa vi blive, indtil en Afgørelse er naaet“. Jeg gør disse Ord til mine: Her er vi, og her maa vi blive, indtil en Afgørelse er naaet.

Piper: Den højtærede Indenrigsminister har nu her i Tinget gennemgaaet et Valglovsforslag, som skal være et Supplement til den saakaldte Overenskomst mellem Grundlovsparterierne. Dette Grundlovsforslag gør jo Krav paa at rumme den lige og almindelige Valgret; det hævdes, at de Valgbestemmelser, som deri findes, giver den lige, almindelige Valgret. Jeg mener nu, at man med lige saa stor Ret kunde paastaa, at andre Valgretsbetingelser paa samme Maade kunde bringe den lige, almindelige Valgret — dette Slagord! Thi det er jo kun et Slagord, der kan fortolkes paa saa mange Maader, og som ingen Sinde kan være Udtryk for nogen Virkelighed. Man kunde imidlertid vente,